

BUITEN

30^E JAARGANG N^O. 1

ZATERDAG 4 JANUARI 1936

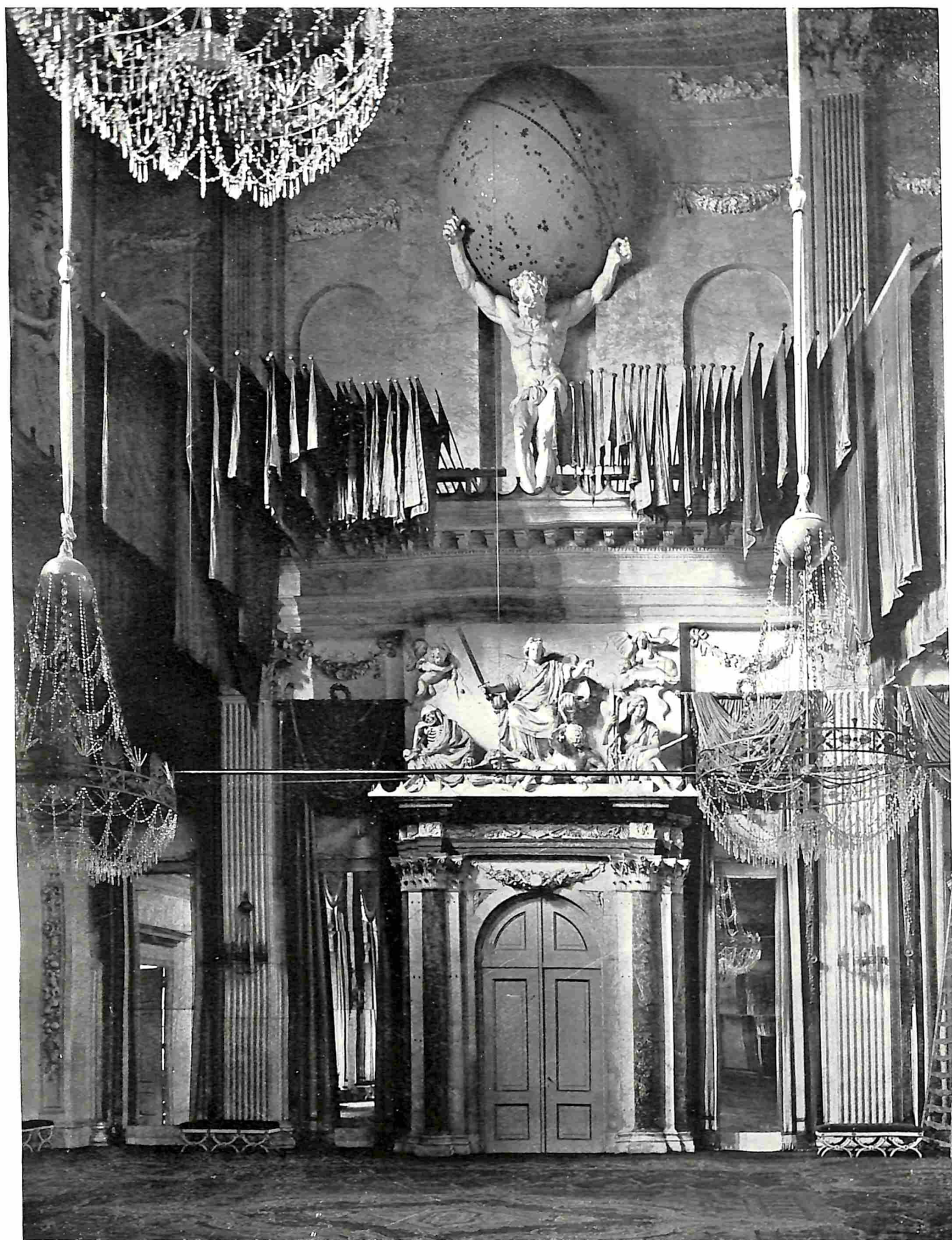

Foto C. J. Steenbergh

DE WESTELIJKE WAND DER BURGERZAAL IN HET AMSTERDAMSCH E STADHUIS-PALEIS,
DAT NU HOOGSTWAARSCHIJNLIJK RIJKSEIGENDOM GAAT WORDEN

of hij het zou nemen en Stein zei hem, dat Charlie Micklin op hetzelfde pak aasde en dat hij er verstandig aan deed het maar dadelijk te nemen. Maar Hefty zei, dat hij over zou denken. Den volgenden dag moest hij gaan poseeren en toevallig zag hij zich in een der lange atelier-spiegels in het harnas van den markies de Neuville, hetgeen hem dermate onder den indruk van zijn woeste voorkomen bracht, dat hij besloot eens poolshoogte te zullen nemen of Stein niet een imitatie-harnas had, dat niet zoo zwaar was, maar er even goed uitzag. Hoe langer Hefty er evenwel over dacht, hoe meer hij tot de conclusie kwam, dat slechts het echte harnas geschikt zou zijn. De herinneringen eraan verbonden, de bloedsporen en de echt zilveren versieringen erop hielden zijn gedachten aldoor bezig en hij besloot half en half mr. Carstairs te vragen het hem te leenen.

Maar toen herinnerde hij zich Carstairs een anderen schilder te hebben hooren vertellen, dat hij er achtduizend francs voor betaald had en hoewel hij niet wist hoeveel een franc was, was achtduizend van een of ander toch te veel om er zoomaar mee op een gemaskerd bal rond te loopen. Maar toch, de gedachte liet hem niet los en hij was er van overtuigd dat als miss Casey hem in die wapenrusting zag, zij nooit meer naar Charlie Macklin zou kijken.

„Ik zou vast twee prijzen krijgen”, zei Hefty voor zich heen.

Hij wist niet, wat te doen, tot het toeval voor hem besliste.

„Burke”, zei mr. Carstairs, „mevrouw en ik gaan met Oud en Nieuw de stad uit en komen niet vóór Zondag terug. Loop elken avond de kamers eens door, wil je, en het atelier ook, en kijk, dat alles in orde is”. Dat besliste de zaak voor Hefty. Hij besloot als markies de Neuville naar het bal te gaan en er niets van tegen mr. Carstairs te zeggen.

Stuff M'Govern, een goede kennis van Hefty, al stond hij als chauffeur eigenlijk op een hooger en maatschappelijken trap dan de ijswafelman, beloofde Hefty en zijn halve ton harnas naar de zaal te zullen rijden en hem te komen afhalen, wanneer het bal afgelopen was.

„Groote genade!” hijgde mr. M'Govern, toen Hefty zwaar over het trottoir strompelde met een overjas over zijn harnas en de helm onder den arm. „Denk je veel te gaan dansen in dat plaatijzer?”

„Ik speculeer op den indruk die 't ding maakt”, zei Hefty. „Ik zie d'r net uit als een locomotief, wanneer ik die kachelpijp op m'n hoofd zet”.

Hefty zette zijn helm in de taxi op en schoof het vizier omlaag, en toen hij uitstapte, was de menigte kijkers te diep onder den indruk om te spotten, maar zweeg in ademlooze bewondering. Hij had groote moeite de eenigszins steile trap op te klauteren, die naar de danszaal leidde en overwoog somber, dat in geval van brand hij slechts een geringe kans had om levend eruit te komen. Hij maakte bij het naar boven komen zooveel kabaal, dat het geheele feestcomité meende, dat iemand een ander de trappen afsmeeft en dus naar buiten kwam om het gevecht aan te zien. Hefty's nadering lokte gefluisterd commentaar uit, zoowel van ontzag als van pret.

„Wat ben u?” vroeg de man bij de deur. „U hoeft uw heusche naam niet op te geven”, legde hij beleefd uit. „Maar u moet iets opgeven als u meedoet voor een prijs”.

„Ik ben de Zwarte Ridder”, zei Hefty met rauwe stem. „de Markies de Nuviel en as 't op knokken met de politie aankomt, dan ben ik je man!”

Deze laatste verklaring werd voor de vuist weg afgelegd en was geïnspireerd door de aanwezigheid van den agent M'Cluire, die met eenige collega's aangewezen was om de orde te bewaren. M'Cluire nam de uitdaging kalm op, keek omlaag en lachte tegen Hefty's voeten.

„Hij ziet 'r net uit als een kachel op twee pooten”, zij hij tot de menigte. De menigte lachte uit beleefdheid.

„En jij zult 'r uitzien als een gek, die op z'n kop in een hoop sneeuw staat, als je brutaal tegen me bent”, luidde Hefty's ontboezeming van achter de verschansing van zijn ijzeren masker. Wat er daarna gebeurd had kunnen zijn gebeurde niet, want op hetzelfde oogenblik zette de muziek in voor een soort polonaise en Hefty en de agent werden uiteengedreven door de menigte Indianen, Mexicanen, hovelingen, negers en minstreels. Hefty stampte over den geboenden vloer, zooals een brandkast gedaan zou hebben, indien zulk een voorwerp had kunnen loopen. Na de polonaise ontdekte hij miss Casey en onthulde zijn identiteit. Zij beloofde die aan niemand te zullen verraden en was ten zeerste verheugd en geveid dat iedereen haar zag met de sensatie van het bal.

„Zeg, Hefty”, zei ze, „jij krijgt vast twee prijzen. En hoe zie ik er uit?”

„Prachtig”, zei Hefty. „Ik heb je nooit mooier gezien”.

„Dat is goed”, zei miss Casey eenvoudig en zuchtte van voldoening.

Hefty was onloochenbaar een groot succes. De mannen kwamen om hem heen staan en betastten hem en voelden de butsen in zijn harnas en wilden zien hoeveel het woog, door een van zijn armen op te tillen en behandelden hem in 't kort als was hij een natuurwonder in een museum. „Laat ze”, zei Hefty tot miss Casey, „ik zeg geen stom woord. Laat de jury maar zien hoe ze allemaal naar me kijken en ik ga met twee prijzen naar huis. De menschen zijn allemaal op mijn hand”.

Te middernacht bonsde de jury op een tafel om stilte te gelasten en maakte bekend dat zij, na veel gedebatteer, den eersten prijs toekende aan miss Lizzie Cannon. Het feit, dat mr. „Buck” Masters, die lid der jury en met miss Cannon verloofd was, gezegd had, dat hij de andere juryleden tot moes zou slaan als zij den prijs aan een ander durfden toekennen, was niet algemeen bekend, maar de beslissing werd ontvangen met zooveel instemming als verwacht mocht worden.

„De tweede prijs”, zeide jury, „krijgt de heer, die zich de Zwarte Ridder noemt — die met dat ijzeren costuum — en de andere prijs, voor het origineelste costuum, is ook voor hem”. De helft van de aanwezigen juichte en slechts één man siste. Hefty keerde zich tot dezen heer en deelde hem mede, dat slechts ganzen sissen.

De heer, die veel tijd aan zijn costuum besteed had en wien door elk jurylid, bij elke gelegenheid, dat hij hen dien avond op bier tracteerde, verzekerd was, dat hij den prijs zou krijgen, zei Hefty, dat-ie kon gaan zitten. Nooit is gebleken, welke vreeselijke belediging achter dezen raad verborgen ligt, maar het schijnt een heel gevaarlijk iets, dit een heer te zeggen.

(Slot op bladz. 12)

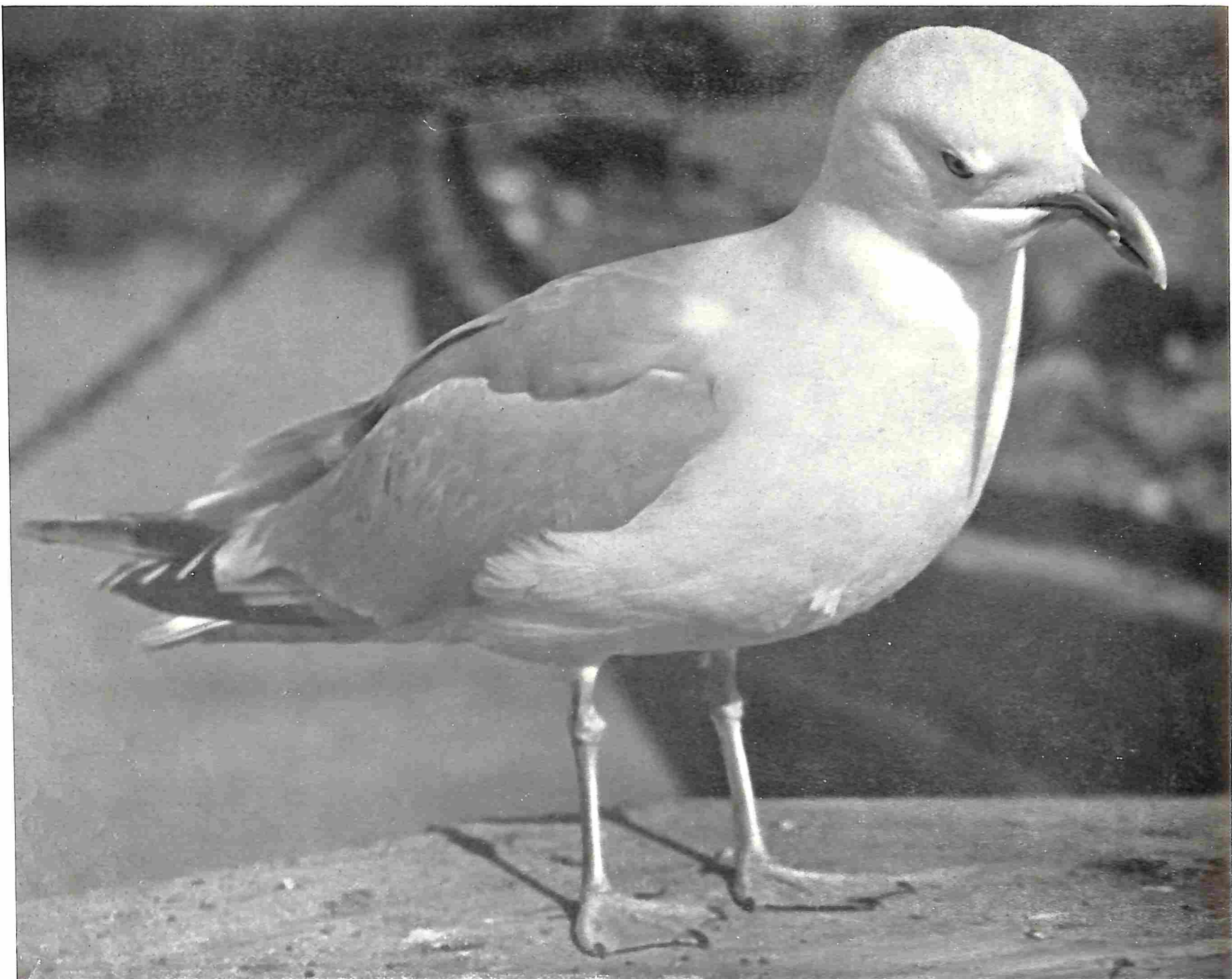

Foto Binsbergen

ZILVERMEEUW

MEEUWEN IN DEN WINTER

DOOR NOL BINSBERGEN

DE gure, stormachtige dagen van den herfst hadden ons direct al een eind dicht bij den winter gebracht. En toen de laatste goudgele herfstbladeren van de boomen gerukt werden en onze wintergast, de bonte kraai, was gearriveerd, begrepen we dat het ernst werd. In tegenstelling met verleden jaar hadden de pleisterende trekvogels ons al vroeg verlaten en in September was des nachts de lucht vol geluiden van trekkende vogels, die vastberaden onder den sterrenhemel naar het zuiden koersten. ☼ De meezen, groenlingen, lijsters en roodborstjes en nog verschillende andere kleine pietjes kwamen weer in den tuin en zochten beschutting tussen de huizen, pikten een broodkruimpje, zochten onder het dorre blad naar insecten of snoepten van de olierijke zaden der zonnebloemen. Vooral meezen zijn verzot op de zaden van deze plant en als we zorgen dat de brutale musschen er niet bij komen, kunnen wij zelfs van één enkele zonnebloem lang plezier hebben. ☼ Tegelijkertijd dat de kleine vogeltjes weer in den tuin komen, verschijnen ook de meeuwen weer in de steden en vliegen krijschend boven de grachten. Terwijl bij de meeste andere vogels de gevaarvolle trek een groot aantal slacht-

offers eischt, komen onze meeuwen, waarvan de meeste hier overwinteren, op een gemakkelijke manier aan den kost en leven den geheelen winter van de bedeeling. Het is verbazingwekkend, te zien hoe vlug zij het in de gaten hebben als er wat voor hen te halen is. Daarom is het niet te verwonderen dat elk jaar hun aantal groter wordt: overal vestigen zich nieuwe kolonies en werden ze niet de laatste jaren door het vernietigen van een aantal legfels in toom gehouden, dan zouden zij door hun brutaal optreden de meeste andere vogels verdrijven, vooral omdat ze ook nog de onhebbelijkheid hebben om eieren en donsjongen te rooven, wat ze soms ook bij hun soortgenooten doen. ☼ Ongelooflijk groot is het aantal meeuwen, dat ons land in den winter herbergt. Overal zijn ze te zien, zoowel langs de kust als in het binnenland. En het westen van ons land is dan ook een waar concentratieoord van allerlei meeuwen. Voedselgepassingsvermogen hebben ze door den tijd elke manier van voedselzoeken van andere vogels afgekeken en aangeleerd. Evenals de Kievieten weten ze door poottrappelen de insecten uit den bodem te drijven, in 't vliegen zijn ze zoo behendig dat ze de door ons

Foto Binsbergen

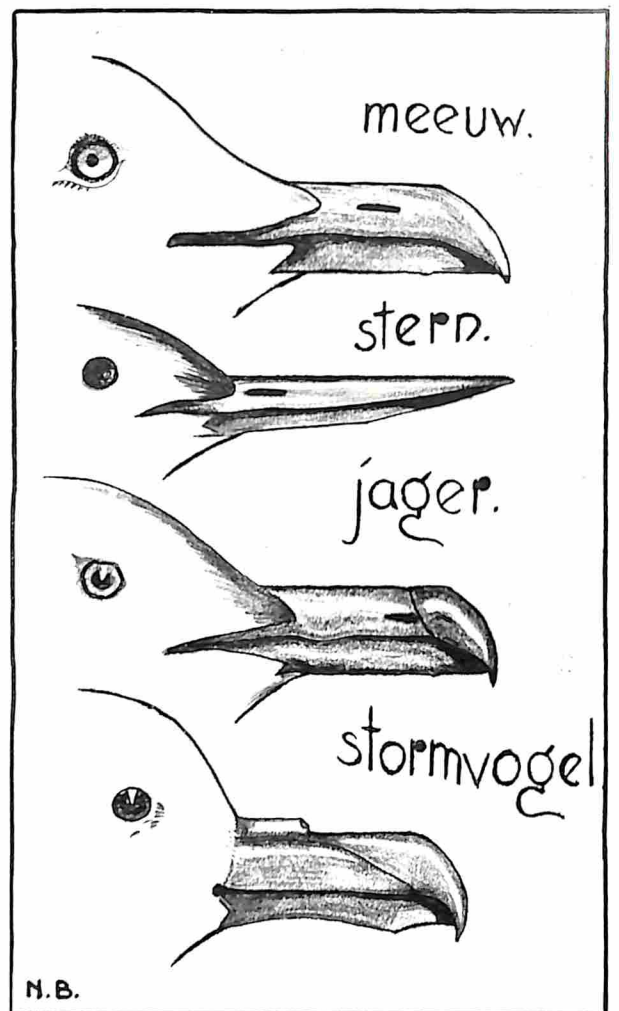
ZILVERMEEUWEN EN BONTE KRAAIEN OP DE VUILNISBELT

toegeworpen versnapering in de vlucht weten op te vangen en ze kunnen zelfs, evenals zwaluwen, muggen vangen. Dat zien we in Augustus veel door de kapmeeuwen doen. In het najaar zwermen ze in groote groepen achter den ploeg en in den winter leven ze van het afval der steden of ze eten zich vol aan de vijfvoeten, die door den storm op het strand geworpen worden. Kortom, overal weten de meeuwen profijt uit te trekken. ☼ De winter is de beste tijd om meeuwen te leeren kennen. Ze behooren met de sterns, jagers en stormvogels tot de groep der langvleugeligen (Longipennes). Deze groep vormt tesamen met de eenden, duikers en pelikanen de orde der zwemvogels. Hoe onderscheiden we nu de meeuwen van de andere zwemvogels? Dit is nogal gemakkelijk: Wanneer de snavel niet zooals bij de eendachtigen van hoornplaatjes of tandjes voorzien is, of wanneer de pooten niet geheel achter aan het lichaam geplaatst zijn, zooals bij de duikers, en wanneer niet vier (zooals bij de pelikaanachtigen) doch slechts drie teenen door zwemvliezen verbonden zijn, dan hebben wij zonder twijfel te doen met een meeuwvogel. ☼ Om nu de familie te onderscheiden, die zooals gezegd uit jagers, sterns, stormvogels en meeuwen bestaat, brengt de snavel ons direct al bij de juiste familie. ☼ Bij de echte meeuwen sluit de bovensnavel altijd min of meer haakvormig over den ondersnavel, terwijl bij de sterns deze recht en puntig is. Bij de jagers, die ook een haak aan den snavel hebben, heeft de snavel een zachte washuid, welke bovendien daar, waar de haak begint, een duidelijke inkeping vertoont. De stormvogels vallen direct op door het kokertje boven op den snavel, waarin de neusgaten liggen. Ook de plaatsing der neusgaten (zie afb.) is al voldoende om de families te onderscheiden. Met de families valt het dus nogal mee, maar om nu de soorten te herkennen wordt het moeilijker. In 't geheel zijn in ons land ongeveer een dozijn soorten waargenomen. Wanneer men nu van de verschillende soorten het jeugdkleed meerekent, dat voor sommigen pas in het vierde jaar volkomen wordt, dan vormt dit met elkaar een groot aantal variaties, waar we licht mee in den knoop kunnen raken. Toch, wanneer wij ons de moeite getroosten om een enkelen winter op de meeuwen te letten,

dan zullen we in ieder geval de volwassen vogels weten te onderscheiden. En als we eenmaal zoover zijn, dan volgen de jongen vanzelf. In ieder geval zult ge er dan meer van weten dan de man, die gedurende tien jaar dagelijks vuil stortte op de vuilnisbelt temidden van honderden meeuwen en sprakeloos stond toen ik hem vijf soorten aanwees. Hij noemde elke meeuw „zeemeeuw”. ☼ Zoo'n vuilnisbelt is een bij uitstek geschikte plaats om meeuwen te bestudeeren en ik verwonder mij altijd, dat er nog zoo weinig vogelmenschen gebruik van maken. Om elke stad

of dorp zijn er wel een paar te vinden. Vooral in Noord-Holland met zijn lage landen zien we overal op onze tochten van deze belten. Heele bergen kwalijk riekende stoffen worden dagelijks met schuiten of karren aangevoerd, teneinde het land op te hoogen. En tusschen de scherven van gebroken aardewerk, lompen, geraamten van parapluies, oude fietsen, potten en pannen, liggen beenderen, vischresten, ingewanden, worstvellen, margarine-papiertjes, allerlei zaden en nog honderden andere dingen waar de mensch geen waarde aan hecht, maar waarin voor de meeuwen nog menig lekker hapje te vinden is. Behalve de honderden meeuwen zijn er ook nog muschen en spreuwen, waterhoentjes en bonte kraaien, die op het vuil afkomen. Natuurlijk is de geur, door al het vuil verspreid, niet direct aangenaam te noemen, maar als ge daar een half uurtje zit, zijt ge het

vergeten en de vogels geven zooveel afleiding dat ge er geen oogenblik aan herinnerd wordt. ☼ Maar laten we ons op een vrijen Zondag, wanneer er op de belt niet gewerkt wordt, eens verbergen, dan leeren we meteen vijf meeuwsoorten kennen. Materiaal voor een schuilplaats behoeven wij niet mee te nemen, want er ligt daar

genoeg. In den tijd van een half uur bouwen we van een paar kruiwagens, een oud ledikant en een paar kleeden een prachtige schuilplaats op, waar we gemakkelijk met ons beiden in kunnen zitten. Nu nog wat brood voor de hut gestrooid en in de hut gekro-
pen, een oude pan dient als zitplaats. Het duurt niet lang of de eerste meeuwen komen terug en zien het brood liggen. Eerst komen de kapmeeuwen, die kun je gemakkelijk herkennen aan de geringe grootte en de prachtig koraalroode pooten en snavel. In het
bruiloftskleed hebben ze

bovendien nog een chocoladebruin-kleurigen kop met achter het oog een fijn wit streepje. Maar nu is de kop geheel wit, met alleen achter het oog een paar donkere vlekjes. In December verbinden zich deze vlekjes door een donkeren band over den schedel, dan krijgen ze z.g.n. koptelefoontjes. Later wordt de kop al don-

kerder en in Januari zien we alweer kapmeeuwen met oogenschijnlijk zwarten kop. Dit is het eerste teken van het naderende voorjaar, dat gelijk begint met het lengen der da-

gen. Weer later gaat het zwart over in chocoladebruin en altijd zijn er kapmeeuwen in verschillend kleed; het eigenlijke prachtkleed dragen zij maar enkele weken. Een goed kenmerk van een vliegende kapmeeuw is de breede witte streep op den bovenkant der vleugels. Dit kenmerk is zoo opvallend, dat we ons met de kapmeeuw nooit zullen vergissen, te meer daar dit geldt voor alle jaargetijden en elken leeftijd. On-

derwijl wij op ons gemak de kapmeeuwen hebben bekeken, komen ook de andere, veel grotere meeuwen terug en de kapmeeuwen laten zich door deze verdrijven. Het zijn in hoofdzaak zilvermeeuwen in het jeugdkleed, die nu voor onze schuilplaats komen en als jonge honden vallen zij vechtend en schreeuwend op het brood aan. In den tijd van een oogenblik is het voer verdwenen, maar de jonge zilvermeeuwen zijn zóó mak, dat zij zelfs het brood, dat wij voorzichtig naar buiten steken, uit onze vingers rukken. Des te beter, dan kunnen wij ze van dicht bij eens goed bekijken. Die groote donkerbruine meeuwen zijn zilver in het eerstejaars-kleed. Maar van dichtbij zien we dat ze niet zonder meer bruin zijn, maar om elk veertje een

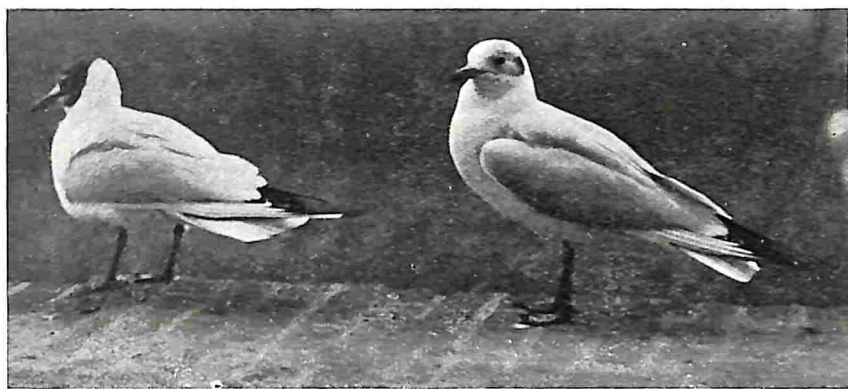
licht contour hebben, wat weer een prachtig symmetrisch geheel vormt. Een enkelen keer zien we zoo'n meeuw, die dat regelmatige kleed niet bezit, doch overigens precies hetzelfde is. Dit kan dan de kleine mantelmeeuw in het eerste jaarskleed zijn. Maar met besliste zekerheid is dit nooit te zeggen. Wel van het jeugdkleed der (groote) mantelmeeuw, die grooter is en bovendien een lichter hals en onderzijde heeft dan de zilver- en kleine mantelmeeuw in jeugdkleed. In de daarop volgende jaren, wanneer bij de zilver-

meeuw het zilvergrijs door het pakje heen kleurt en bij de mantelmeeuwen de mantels donkerder worden, geven ze ons geen moeite meer. Maar laten we eerst de volwassen exemplaren eens bekijken, die nu ook op de belt teruggekeerd zijn. Die dichtbijzijnde, daar voor op de schuit, is een zilvermeeuw. Prachtig zilvergrijs is de mantel, de

groote slagpennen zijn zwart met een witte vlek even voor den top. Op al deze dingen dienen we nu te letten, dan kunnen wij ze ook in de vlucht van de

andere onderscheiden. De snavel is geel met een oranje-roode vlek op den ondersnavel. Het lichte oog met kleine zwarte pupil geeft den vogel een wreede uitdrukking. Ook de gelaatsuitdrukking is iets waar we op moeten letten, we zullen zien dat deze bij elke soort anders is. De stormmeeuw b.v., die in grootte tusschen de kapmeeuw en de zilvermeeuw instaat, heeft met het donkere oog en ronden kop een duifachtig voorkomen en

alleen daardoor pikken wij ze er al uit. Snavel en pooten zijn groenachtig grijs en in het winterkleed hebben ze, evenals de zilvermeeuwen, bruine streepjes achter in den hals. In het vliegbeeld onderscheiden zij zich door een zwarte vlek even voor de witte uiteinden der slagpennen. De jongen van storm- en kapmeeuw gelijken veel meer dan die der mantelaars en zilvermeeuwen op de ouden. Ziet ge nu in vlucht een stormmeeuw of kapmeeuw met donkeren staartrand, dan hebt ge zonder twijfel te doen met een exemplaar in jeugdkleed. Minder algemeen dan de drie eerstgenoemde komen hier ook nog de mantelmeeuw en kleine mantelmeeuw voor, de eerstgenoemde wel het meest. Bij de kleine mantelmeeuw onderscheiden we weer

KOKMEEUWEN IN OVERGANGSKLEED. DE LINKERVOGEL IS BIJNA UITGEKLEURD

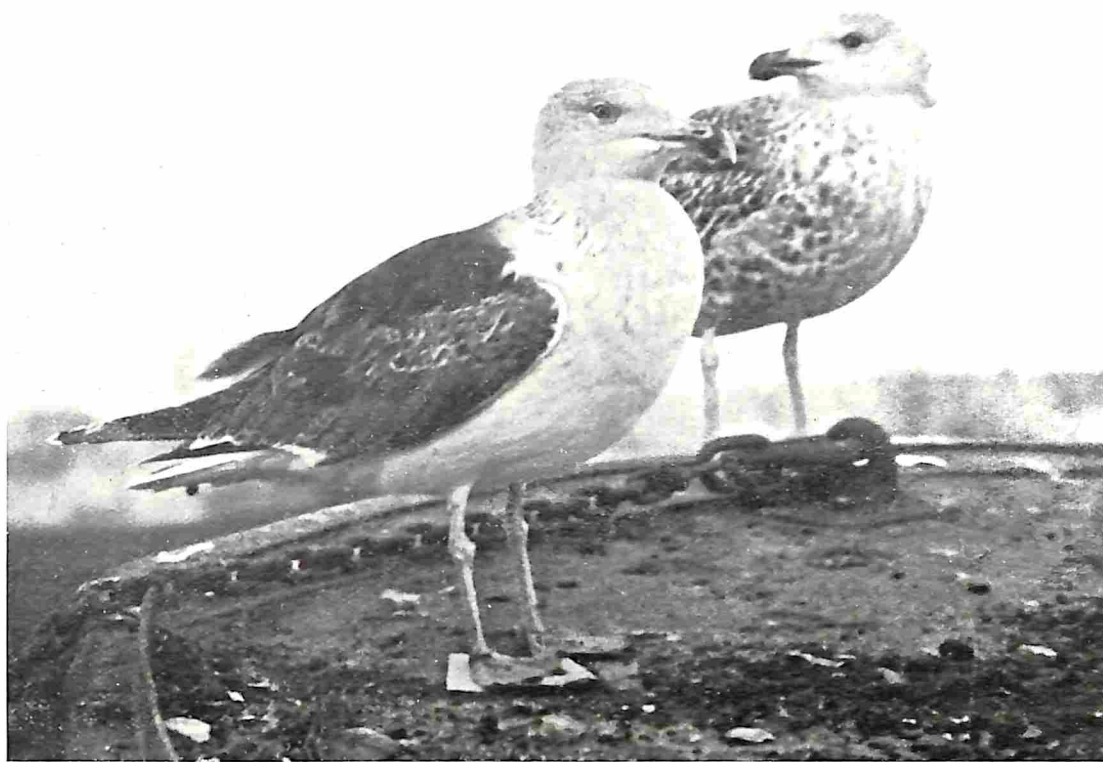

Foto Binsbergen

MANTELMEEUW (LINKS) IN TWEEDEJAARS-KLEED EN ZILVERMEEUW IN EERSTEJAARS-KLEED

twee soorten, n.m.l. de Scandinafsche- en Britsche kleine mantelmeeuw. De Scandinafsche heeft evenals de (grootte) mantelmeeuw een bijna zwarten mantel, de rest van het lichaam is zuiver wit, wat prachtig afsteekt tegen den donkeren mantel. Ook deze hebben in het winterkleed achter in den hals bruine streepjes. Het verschil tusschen de beide kleine mantelaars zit in den lichter mantel van de Britsche. Beide

soorten onderscheiden zich van de grootte mantelmeeuw door de citroengele pooten en geringere grootte, bij de grootte mantelmeeuw zijn de pooten meer vleeschkleurig. Nu wij de zes soorten, die we op de belt kunnen aantreffen, hebben leeren kennen, gaan we aan de hand van deze de andere ontdekken. Daarvoor gaan we eens een flinke wandeling langs het strand maken; maar daar over in een volgend artikel.

MAROKKO

DOOR J. B. KOBÉ

DE straat van Gibraltar ligt tusschen twee werelden, die, ofschoon zij langzamerhand in elkaar over schijnen te gaan, voorloopig toch nog als streng gescheiden te beschouwen zijn. Immers de bewoners van het noordwestelijk deel van Afrika zijn in staat geweest tot den huidige dag zich de Europeesche civilisatie met succes van het lijf te houden. Met groote bewondering staat men dan ook voor dit betrekkelijk kleine volk, dat zoo vast houdt aan zijn overoude beschaving, die het eeuwen geleden ook naar het Europeesche vasteland overbracht. ☼

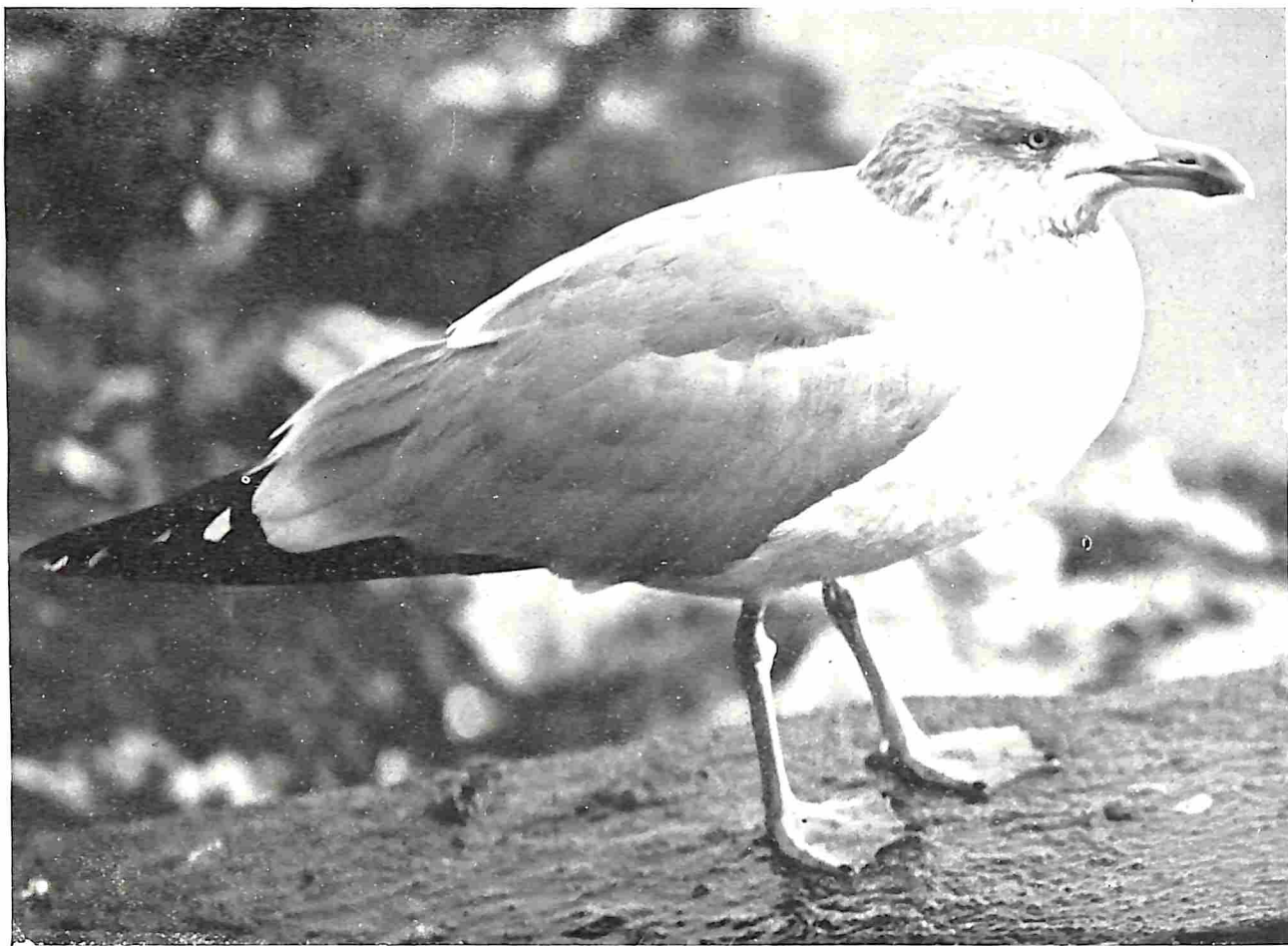

Foto Binsbergen

ZILVERMEEUW IN WINTERKLEED

Van de westelijke Sahara af, over den Hoogen Atlas en tot de beide zee-oeveren toe strekt zich dit schoone en geheimzinnige land uit, dat zoo gezegend is door de natuur. ☼ Reeds vóór de Phoeniciërs en Grieken was Marokko het gezochte land der Hesperiden. De eersten zijn wellicht ook de stichters van enkele Marokkaansche kuststeden geweest. Na hen kwamen de Romeinen en bezetten ook het binnenland, bouwden sterkten en steden tot in den Hoogen Atlas, welker overblijfselen men thans nog vinden kan. Eveneens zijn er tegenwoordig nog nakomelingen der kolonisten van het groote Romeinsche rijk. Men herkent hen aan hun haardracht, welke dezelfde is als die in den tijd der Caesars. Zij worden „Chleuh” genoemd en zoowel door de Berbers en Arabieren — waarschijnlijk om hun sterke degeneratie — als menschen van lagere klasse beschouwd. Deze Chleuh wonen als kleine boeren op de westelijke hellingen van het Atlas-gebied. ☼ In de 8ste eeuw overstroonden de uit Syrië komende Arabieren dit vruchtbare land en brachten hier een nieuwe cultuur en den Mohammedaanschen godsdienst. ☼ Onder

Moelaj Idris, wiens zonen in het jaar 788 de stad Fez stichtten, kwam Marokko tot grooten bloei. De Arabieren beheerschten omstreeks dezen tijd hoofdzakelijk de noordelijke helft van den tegenwoordigen staat. In de 11de eeuw begint de zegetocht der Almoraviden uit den Hoogen Atlas onder hun aanvoerder Yoesoef ben Tasjfin. Op de plaats, waar vroeger een Romeinsche nederzetting geweest was, werd de stad Marrakesj gebouwd en het groote palmenwoud aangelegd, dat tegenwoordig nog de stad omgeeft. ☼ In de 12de eeuw kwam een nieuwe dynastie, die der Almohaden, Atlas-Berbers,

onder Abd el Moemmin. Onder dit vorstenhuis en hun opvolgers werden de moskee Koetoebia te Marrakesj, de Hassan-toren te Rabat, de Giralda te Sevilla, het Alhambra te Granada en nog vele andere grootsche bouwwerken opgericht. Op de grondvesten der Arabische cultuur werd verder gebouwd en de steden in het tegenwoordige Spanje breidden zich ongelooflijk uit: zoo moet Granada, dat thans nog slechts 110.000 inwoners telt, in de 14de eeuw 300.000 inwoners gehad hebben. Sevilla, Cordova, Valencia, de oude universiteitsstad Salamanca en nog vele andere waren aanzienlijk grooter dan zij thans zijn. Spanje dankt zijn bevoelingswerken, vruchten-cultures en palmbossen aan de Arabieren. De prachtige Moskee te Cordova, het vroegere Sultanspaleis met zijn rozentuin te Sevilla, zij zijn evenals de Giralda producten van een hoogstaande cultuur en van een zeer ontwikkeld gevoel voor smaak. Ook de Marokkaansche leer- en zijde-industrie waren wereldberoemd. ☼ In de 16de eeuw bereikten macht en welvaart van het rijk van den Moghred hun hoogtepunt. Volgens den geschiedschrijver Leon

den Afrikaner moet Marrakesj onder de dynastie der Saädinen 5—600.000 inwoners geteld hebben en in dien tijd grooter geweest zijn dan Parijs. ☼ Het mau-soleum „de graven der Saädinen” te Marrakesj is een juweel van architectuur. De Medersa, de Arabische universiteit met haar prachtig houtsnijwerk, de archi-tectuur der zuilenbogen in de moskeeën en paleizen met hun fraaien tuinaanleg, zijn monumenten uit dezen grooten tijd. ☼ Door den voortdurenden voorspoed en de daarmee gepaard gaande luxe verloren de sultans hun energie en dus ook de macht, die hun roemruchte voorgangers op het Iberische schiereiland uit-geoeffend hadden. Isabella de Katholieke drong met veel fana-tisme en geluk steeds verder naar het Zuiden door. Zij ver-overde Valencia en met den val van Granada eindigde de heer-schappij der Mauritaniërs op Europeeschen bodem. ☼ Een zeer groot deel van het over-wonnen, vluchtende volk stortte zich nu uit over de Afrikaan-sche Moorsche rijken. Deze men-schen, uit hun bestaan en hun verband gerukt, deden anar-chistische toestanden ontstaan:

het avonturiers-, roovers- en bedelaarswezen nam ontzaglijke afmetingen aan, zóó zelfs, dat enkele der daartegen genomen wettelijke maatregelen tot onzen tijd stand gehouden hebben. Zoo zat ik op een dag met den Franschen ci-viel-gouverneur in een café te Mar-rakesj. Daar klonk een ka-nonschot van den kant van het stadhuis — het was 12 uur 's nachts. „Ja”, zei mijn me t g e z e l, „van nu af mag geen vreemde in-heemsche bin-nen de stads-muren aange-troffen wor-den. Als een Arabier, een Berber of Ne-ger niet be-wijzen kan dat hij in de stad woont, of in een foedoe (een soort pasanggrahan) overnacht, wordt hij tot den volgenden morgen op het stadhuis vastgehouden. Wij Europeanen hebben het voorrecht, niet onderworpen te zijn aan deze nog uit de 16de eeuw afkomstige wet”. Van deze onrustige tijden maakten de Portu-geezen in de 16de eeuw gebruik, veroverden de meeste westelijke kuststeden en versterkten ze. De Saädische

sultan el Mansoer stichtte een nieuw Marokkaansch rijk en in de 17de eeuw werden de Portugeezen weer uit het land verdreven. ☼ Van nu af aan verliest de stad Marrakesj haar beteekenis. El Mansoer en zijn opvolgers gaven aan Fez en Meknes de voorkeur als residenties. Sultan Moelay Ismail, een soort Zonne-koning, bracht Marokko wel den vrede, maar door

zijn prachtlievendheid en zijn groote spilzucht liet hij zijn volk een treurige erfenis na. Zijn resi-dentie had hij te Meknes. Zijn slot en park, omgeven door een ettelijke kilometers langen muur, zijn van een zeldzaam fijne archi-tectuur. Zijn stallen waren van één punt uit straalvormig gebouwd, met hooge muren om-geven en bevatten 7000 Arabi-sche hengsten. Zijn kruit- en wapenmagazijnen liet hij door Fransche bouwmeesters optrek-ken. En onder de zware muren der stad werden geheime koren-magazijnen aangelegt, opdat Meknes ook aan een zeer lange belegering het hoofd zou kun-nen bieden. Moelay Ismail be-zocht ook met groote pracht en praal den koning van Frank-rijk te Fontainebleau en werd

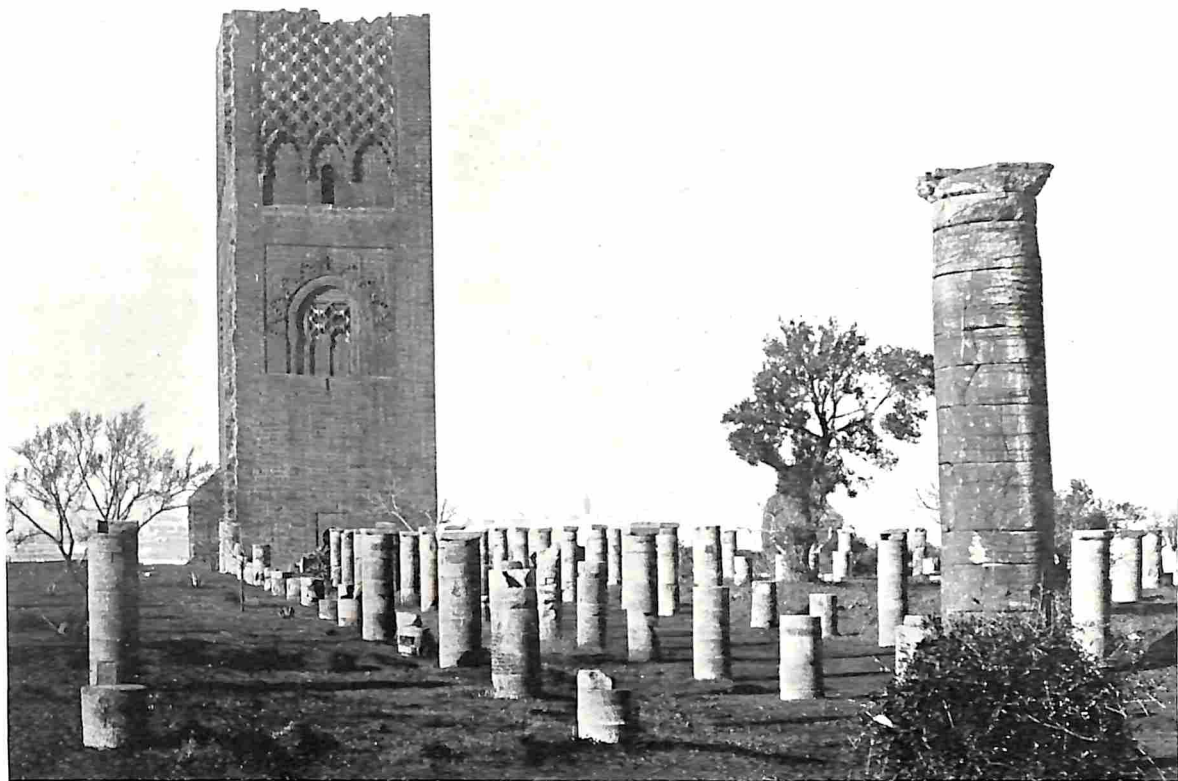
daar verliefd op een der prinsessen die hij tot „eerste vrouw” onder zijn vele wilde maken. Hij nam Fransche architecten naar Meknes mee en liet door hen in den rozentuin van zijn slot een

miniatur-Fontainebleau bouwen, dat thans nog be-staat, opdat zijn toekom-stige sultane haar ouderlijk thuis gemak-kelijker zou kunnen ver-geten. Langs omwegen ech-ter vernam de prinses — al-dus verhaalt het volk — dat Zijne Majesteit Moelay Ismail de vriendelijk-heid had elken morgen na het ontbijt een zij-ner negersla-ven het hoofd

af te slaan, slechts om zijn kracht, dan wel zijn „slag-vaardigheid” op de proef te stellen. De dochter van den Franschen koning zag af van de gevaarlijke eer Marokkaansch sultane te worden en hierdoor komt het, dat nog heden het miniatur-Fontaine-bleau eenzaam en verlaten in den Rozentuin van Moelay Ismail staat. De muren brokkelen af, maar de mooie mozaiek-fontein murmelt nog en onder de

VAN LINKS NAAR RECHTS: ARABIER, AF-STAMMELING VAN ROMEINSCHE KOLONISTEN, BERBER

DE HASSANTOREN TE RABAT

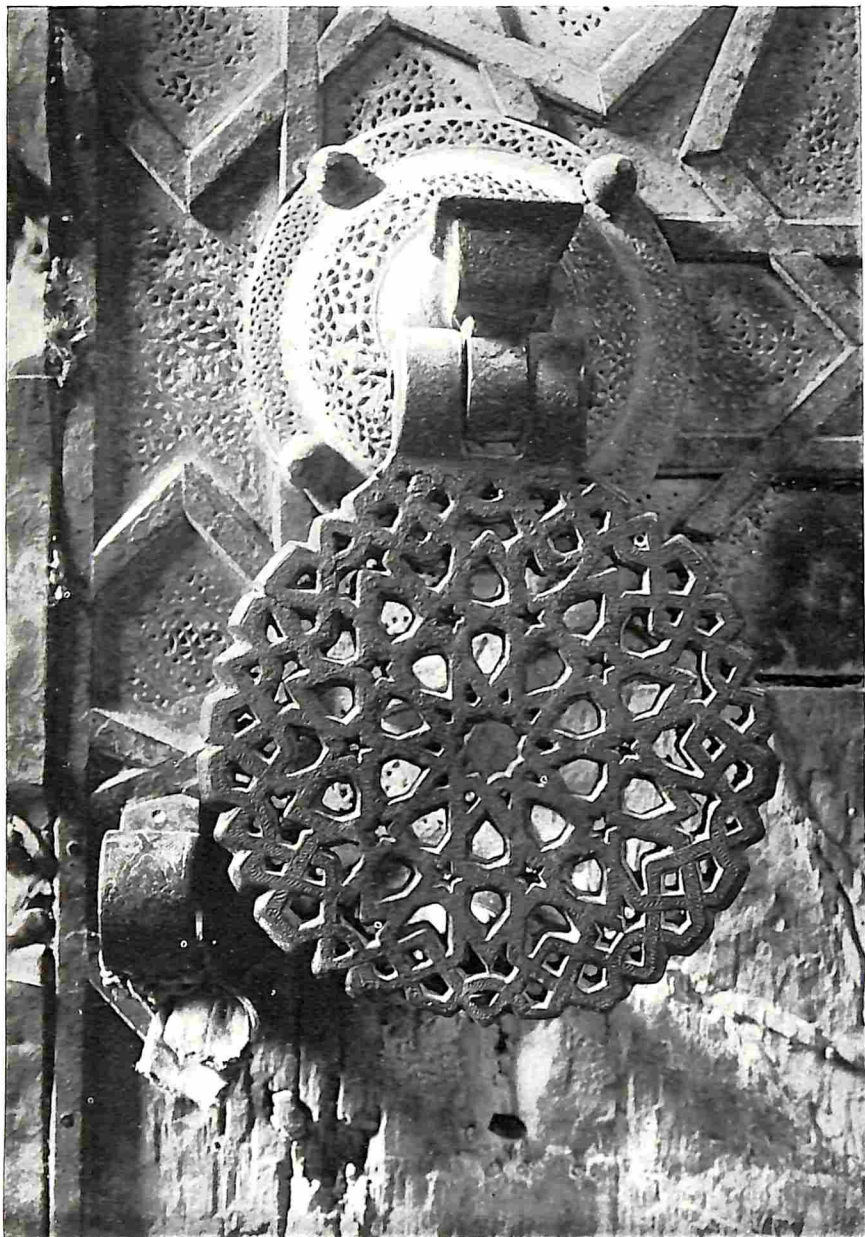
bruine muren in Ismail's droomentuin bloeien nog altijd rozen. ☼ Na den dood van dezen sultan kreeg de anarchie weer de overhand. Alles maakte zich zelfstandig. De kuststeden werden ware zeerooversnesten, vooral Salé bij Rabat, dat, krachtig versterkt als het was, eerst in de 19de eeuw volkomen ingetoomd kon worden. De rooflust der Marokkanen deed grooten afbreuk aan de Europeesche scheepvaart. Een levendige handel in blanke slaven ontwikkelde zich in de richting van het binnenland, Marktplaatsen waren vooral Casablanca, Salé en Tanger. De markt voor zwarte slaven was Marrakesj: het gebouw dat voor dezen handel als beurs diende en waar tevens de slaven ondergebracht werden, staat hier nog, alleen wordt het thans bewoond door mandenvlechters. ☼ In den Hoogen Atlas vindt men in de nabijheid der groote kasbahs nog nederzettingen, welker bewoners afstammen van blanke slaven en inlandsche vrouwen. Hun vrouwen krijgen nog thans het teeken des kruises tusschen de wenkbrauwen getatoeëerd.

(Wordt vervolgd)

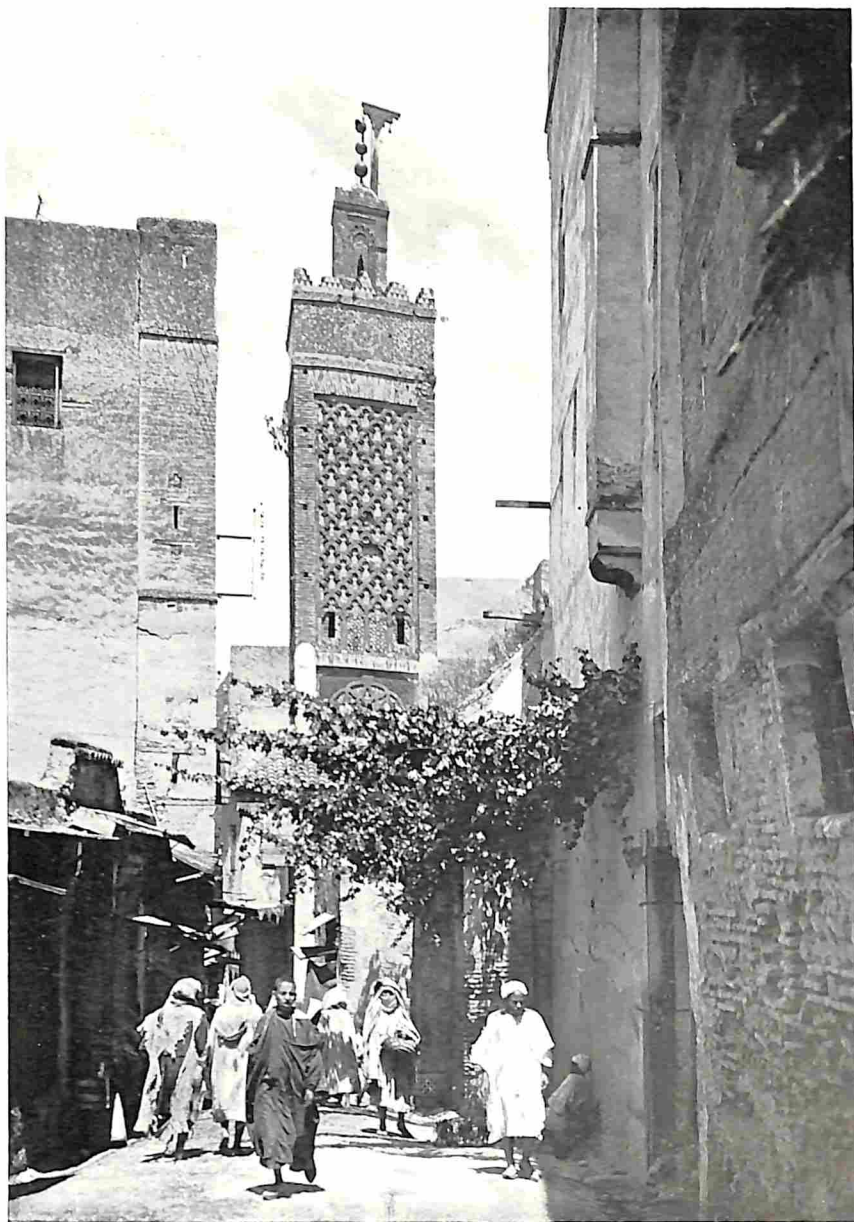
Jeugdherinneringen aan den Hollandschen Kees

DOOR M. VAN HARDENBROEK

HET is nu 12 Juli een jaar geleden dat mijn lievelingshond kampioen Bart, de ouderwetse Hollandsche kees, stierf. Bart was toen hij stierf 10 jaar en had nog zijn sterk gebit, stond kaarsrecht op de beenen, z'n oogen waren nog

DE KLOPPER VAN DE GROOTE MOSKEE TE FEZ

MOSKEE TE FEZ

helder en hij was nog steeds de majesteit van den kennel. Keezen worden haast allen heel oud, 't is een sterk ras, dat tegen vele ontberingen kan en zich daardoor ook handhaafde, niettegenstaande onze Nederlandsche fout om iets van eigen bodem niet mooi te vinden. ☼ De tegenwoordige omstandigheden brengen de menschen er wel toe Nederlandsche producten te kiezen, doch in 1920, toen wij begonnen met overal keeshonden op te zoeken bij brugwachters, op binnenschepen, bij vrachtrijders en in woonwagens hier in 't Zuiden van ons land, dacht men er nog anders over. Ter aanmoediging werd me toen verzekerd: „Dat lukt je nooit, ze zijn er niet meer, dat ras is verdwenen, wat er rondloopt is natuurlijk rommel”. Enkelen slechts moedigden mij aan. ☼ Als kind reeds had ik aan de keezen mijn hart verpand. Ze hebben een heerlijk karakter en zijn zeldzaam intelligent. ☼ Toen ik nog een meisje was van een jaar of zeven, kwam mijn vader eens thuis en vertelde verrukt: „Morgen wordt Kees gebracht, ik heb hem gekocht, al kostte het veel moeite!” ☼ Ik begreep dat we den volgende dag een Kees zouden krijgen en daar ik dol op honden was, vond ik dat fijn. ☼ De hond, door Vader bedoeld, was als pup in de Haarlemmermeerringvaart opgevischt, spartelend tusschen het riet, door een zanderijbaas, die met zijn roeiboot de vaart overstak. Vermoedelijk was hij van een schuit gevallen. Groot geworden ging Kees trouw met den baas mee naar de zandafgravingen bij Lisse en Hillegom en bewaakte tevens diens fiets en boterhammenzakje. Mijn vader zag den jongen grauwen keeshond dikwijls, wanneer hij de zanderijen inspecteerde. Iederen keer trof hem dat heerlijke karakter van Kees, zijn trouw, zijn moed, zijn lieven

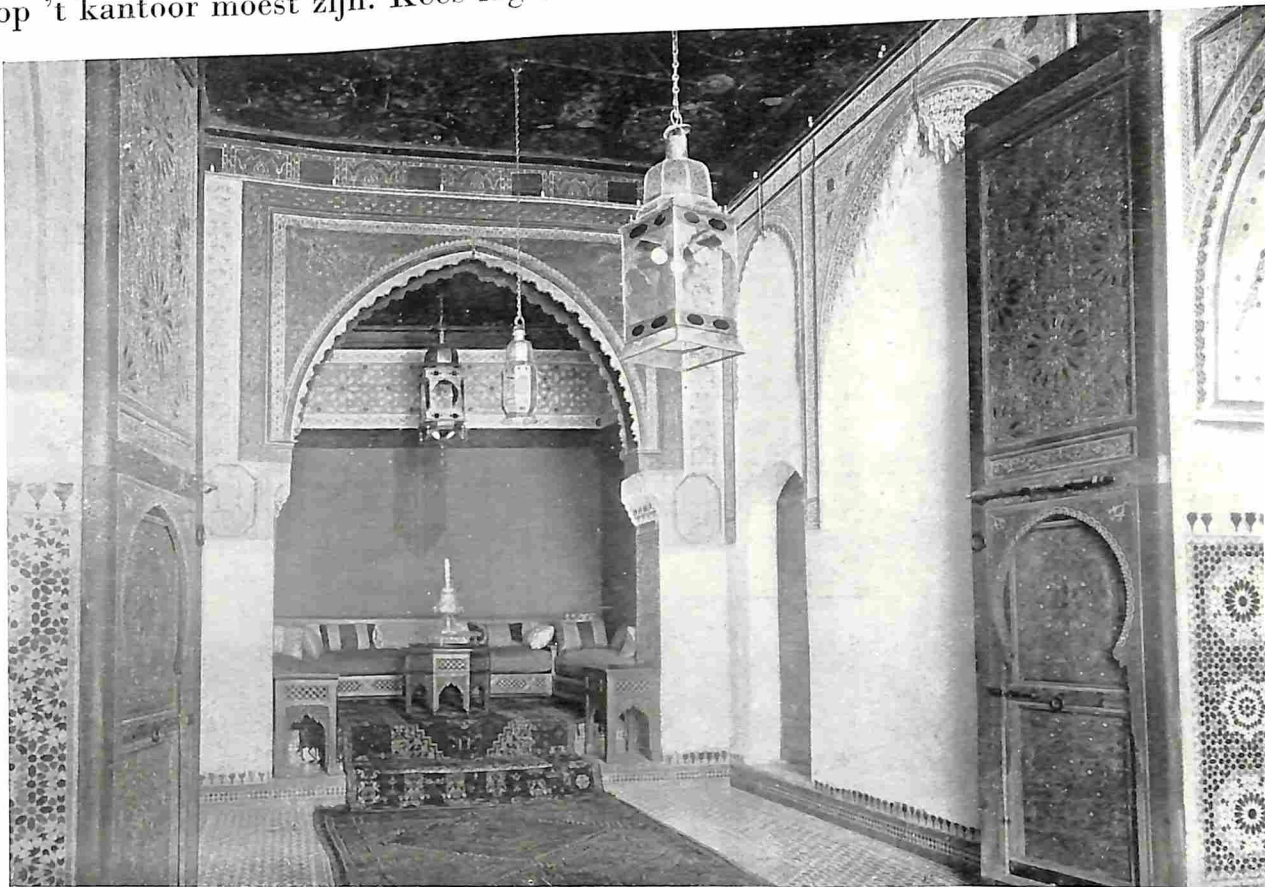
oogopslag, als hij zijn baas aankeek. ☼ „Barend, kan ik dien hond van je koopen? ik zou hem zoo dolgraag hebben”. Voor een groot bedrag, een bedrag, dat in die dagen nooit voor zoo'n ordinair kees werd betaald, stemde Barend eindelijk toe, al was 't met tranen in de oogen. ☼ Kees werd gebracht, maar wilde eerst niets van ons weten toen hij alleen met ons bleef. Na enkele dagen ontsnapte hij en kwam, na de Ringvaart overgezwoomen te zijn, 's avonds laat aan bij zijn ouden baas. Kees was toen 7 maanden en zwom nota bene dat breede water over! ☼ Zijn oude baas bracht hem bij mijn Vader op het kantoor en zei dat hij bij zijn nieuwen baas moest blijven. Kees snapte er niets van. Na eenige dagen liep hij weer terug. ☼ Toen heeft Barend hem weggejaagd, al was hij er ook ellendig van. Kees is diep wanhopig op het kantoor gekomen en lag stil te kijken toen Barend even op 't kantoor moest zijn. Kees lag tus-

schen zijn ouden en nieuwen baas in en keek van den een naar den ander met diep wanhopigen blik van „wat moet ik nu doen”? in zijn mooie oogen. ☼ Na dien dag is hij nooit meer teruggegaan en werd erg vertroeteld door ons allen. ☼ Hij is heel oud geworden en ik heb de

dierbaarste herinneringen aan hem bewaard. Als mijn broertje te dicht bij het water kwam, trok Kees hem weg. Hij was heerlijk sterk en ruig en gezellig en we hebben hem altijd heelemaal verkeerd geborsteld in onze onwetendheid. ☼ Er kwam eens een „kynoloog” bij ons op visite, een aanstellerige man, iemand die alleen Engelsche honden wilde hebben en zoo'n kees ordinaar vond. Hij vertelde: een kees moet geplukt worden, die moet je niet kammen. Ik wist niet wat plukken was, hijzelf waarschijnlijk ook niet. ☼ Later zou ik gevraagd hebben, doe het dan eens voor, doch toen was ik nog gruwelijk verlegen en borstelde Kees op mijn manier en wel van kop naar staart, en haalde er veel te veel onderhaar uit. Als ik toen had geweten, hoe die vacht onderhouden moest worden, ja, dan hadden we een heerlijk mooien hond gehad. ☼ Het prachtige karakter van dien ouden schipperskees heeft me den moed gegeven het voor onzen nationalen hond op te nemen en hem te brengen waar hij hoort. ☼ Er werd me eens gevraagd of de keeshonden vroeger wel zoo mooi waren als nu. ☼ Zeker waren ze zoo mooi, maar we zagen 't niet en we wilden 't niet zien.

Zoo'n ordinair Kees mocht je niet mooi vinden, het stond niet behoorlijk om een Hollandschen hond mooi te vinden. ☼ Als klein kind ging ik wel eens spelen bij een ander meisje van mijn leeftijd, dat altijd keurig gekleed was, nooit vuile handen had, altijd door Fransche of Engelsche gouvernantes werd nagelopen, nooit leelijke woorden zei, in een woord: ontzettend vervelend... De vader van dat meisje had een airedale terrier, die in huis mocht komen en verwend werd. Bij de garage lag, om het huis te bewaken, een Kees in een slecht hok aan den ketting. Dat de Kees mij veel meer interesseerde, laat zich begrijpen. ☼ Het was op een snikheeten zomerdag, de vliegen gonsden en de zon stak. De Airedale lag heerlijk in de schaduw op 't koele gazon bij de familie, die in den tuin theedronk en kreeg koekjes, maar hij was ook een fatsoenlijke Engelsche hond met een stamboom... ☼ Ik liet mijn speelmak-

kertje, dat zoo netjes was, bij haar keurige speelgoeden liep naar den armen vergeten trouwen Kees, die lag te hijgen in de hitte. Zijn waterbakje was leeg en de zon plaagde hem. Zijn ketting was zoo kort, dat hij niet in de schaduw kon gaan liggen. ☼ Zijn oortipjes waren opgezwollen

MAROKKO. HET INTERIEUR VAN EEN ZEER VERMOGENDEN MAROKKAAN TE FIZ

en bloederig door de vliegenbeten, zijn lieve oogen ontstoken en tranend. Hij was ongelooflijk dankbaar toen ik naar hem toeliep en vlug zijn bakje met frisch water uit de kraan vulde, waarna ik zijn snuit en kop opfrischte met koele handen in water gedompeld. ☼ „Waarom laten jullie Kees toch zoo liggen”, waagde ik te pleiten, doch een onverschillig schouderophalen was 't antwoord. ☼ Ik tobde er erg over, had heelemaal geen plezier meer en toen ik 's avonds thuis kwam, waar onze brave oude Kees me tegemoet sprong vrij en vrolijk, was ik nog bedroefder. Dat er menschen bestonden, die een Hollandschen hond zoo minderwaardig vonden, hinderde me intens en heeft mijn heele kinderziel in opstand gebracht. ☼ Ik zeurde er nog over en vroeg of ze niet eens wilden vragen aan de ouders van 't meisje of Kees niet los mocht. Doch aan kinderverlangens leende men vroeger niet zoo het oor als tegenwoordig. Mijn dierenliefde werd meestal een beetje gek gevonden. ☼ Maar die arme Kees is misschien op mijn weg gezet om me nòg feller voor zijn ras te doen strijden. ☼ In mijn herinnering zie ik hem nog voor met zijn lief gezicht en

mooie donkere oogen, zijn klein oortje, zijn mooie stoere gestalte, zijn sterke pooten, stijve krulstaart op zijn rug, zijn prachtig hard keezenhaar. ☼ Als ik hem nu eens schoongemaakt op een show kon brengen, kreeg hij zóó uitmuntend. Het eenige

foutje, als men het een foutje wil noemen, was, dat hij een tikje te donker was. ☼ De Airedale was een zeer matige hond, doch de smaken en modegrillen der menschen zijn nu eenmaal ondoorgronddelijk.

WINTERBLOEIENDE BEGONIA'S

DOOR G. KROMDIJK

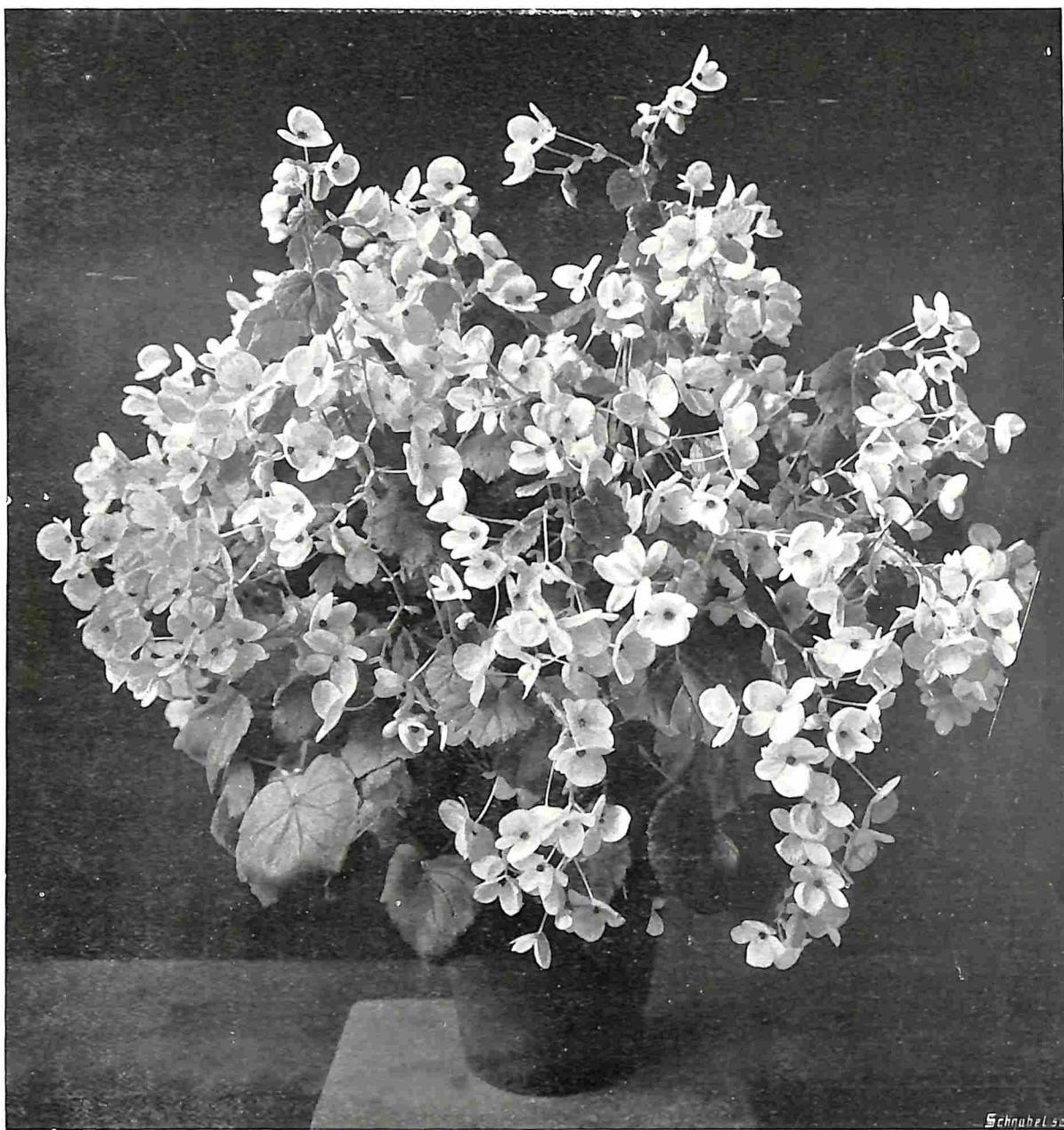
HET aantal Begoniasoorten is zoo enorm groot, dat men ze in verschillende groepen heeft ingedeeld. Tot de belangrijkste behooren de laatste jaren ongetwijfeld de winterbloeiende soorten. ☼ Hoe groot het verschil van alle Begonia's

onderling ook mag zijn, bloemen en bladeren verraden door hun vorm dat ze tot de scheefbladen behooren, wat de Nederlandsche naam voor Begonia is. ☼ Er zijn heel wat Begonia's, die in den winter bloeien, doch de Lorraines met hun variëteiten vormen wel den hoofdschotel. ☼ De Begonia Gloire de Lorraine ontstond in 1893 uit een kruising tusschen Beg. Socotrana ~ Beg. Dregei. De Beg. Lorraine, die men thans aantreft, is echter niet dezelfde. De kweekers waren nog lang

niet tevreden

en brachten door selectie en hybridisatie talrijke verbeteringen aan. ☼ De vermenigvuldiging geschiedt door stekken en zaaien. Het zaaien wordt echter alleen toegepast voor het winnen van nieuwe soorten. De planten geven trouwens ook weinig vrouwelijke bloemen, terwijl de bestuiving dikwijls met groote moeilijkheden gepaard gaat. Daarom vermenigvuldigt men uitsluitend door stekken, waar men zoowel kop- als bladstekken voor gebruiken kan. We zullen daar echter niet verder over uitweiden, omdat het ons in de kamer toch niet gelukt. ☼ Het is wel jammer dat de meeste Begonia's, nadat ze een paar weken in de kamer hebben gestaan, in den vuilnisbak verdwijnen, omdat binnen een paar dagen al de knopjes en bloemetjes afvallen. Ja, dat is een leelijke kwaal, maar toch grootendeels eigen schuld. Bloeiende Begonia's zijn teere planten en verdragen absoluut geen temperatuurschommelingen; één van

de eerste eischen is dus een constante warmte van 60—65° F. ☼ Daaruit volgt reeds direct, dat ge geen bloeiende Begonia's aan de deur moet koopen. Zoo'n plant is soms een week lang blootgesteld aan alle mogelijke temperaturen. Zoodra nu een dergelijke plant in de warme kamer komt, is bloem- en knopval het onvermijdelijk gevolg. ☼ Daarbij verlangen ze een vochtige atmosfeer. Dat kunt ge bereiken door zoo-veel mogelijk water te laten verdampen. In elk woonvertrek behoort per dag minstens één Liter water te verdampen, niet alleen voor uw planten, doch ook voor uzelf. ☼ Begonia's verlangen verder een lichte, zonnige standplaats; zet ze dus voor een raam op het Zuiden. Vooral in den winter hebben ze veel zon noodig,

BEGONIA LORRAINE

's zomers zou men ze tegen de middaguren achter een tulen gordijn kunnen zetten. Lang niet alle planten, en zeker geen Begonia's, kunnen tegen een volzonnige standplaats, daarom schermt men op de kweekerijen 's zomers de kassen. Ook de liefhebber houdt daar rekening mee, doch zet zijn planten over het algemeen te donker. Uw huis is geen bloemenkas, waarin het licht van alle zijden valt en dus aanmerkelijk donkerder; in ieder geval heel wat minder licht dan buiten. De standplaats kan dus binnenshuis niet licht genoeg zijn, en moet dan ook steeds vlak voor het raam zijn. ☼ Daalt de thermometer buiten 's avonds plotseling, dan wordt de afkoeling vlak voor het venster te groot, en doet men beter de planten van het raam te verwijderen. Al spelen licht en temperatuur ook een voorname rol in het leven der Begonia's, het gieten en mesten is ook niet van belang ontbloot. Giet niet met koud leiding-

water — dat is trouwens voor geen enkele plant goed — het kost u beslist een aantal bloemen en knopjes. Geef steeds lauw-warm water, dan koelt de aarde niet onnoodig af. ☼ De kweekers gieten hun Begonia's niet, doch doopen ze en ook voor liefhebbers is deze methode aan te bevelen. Een emmer vult men half met lauw-warm water, om er daarna de plant met pot en al in te zetten, zoo dat de pot net even onder het water staat. Hoe lang men haar daar in moet laten staan, is moeilijk te zeggen, doch indien men het om de twee dagen doet, zal een paar minuten voldoende zijn. Dat hangt trouwens ook van de standplaats af. Staan ze vlak boven een radiator, dan zal men ze waarschijnlijk eenmaal per dag moeten doopen. ☼ Om het uitspoelen van voedsel uit den potgrond te voorkomen, kan men een paar gram kamerkunstmest in het water oplossen. ☼ De rose en witte Lorraines zijn wel over te houden, ze moeten dan direct na den bloei halverwege terug gesneden worden. ☼ De laatste jaren is er een verbetering van de gewone Lorraine in den handel gekomen, n.l. de iets donkerderrose Ege's Favorite, die ook lang niet zoo gauw haar bloemen laat vallen, en beter over te houden is. ☼ Buiten de Ege's Favorite is er nog de grootbloemige, roode Elatior, de oranjekleurige J. F. Ch. Dix, de Altrincham Pink en de Clibrans Pink, beiden zalm-rose. Deze grootbloemige, vaak dubbele Begonia's laten echter heel gauw hun bloemen vallen, en zijn ook moeilijk over te houden. Het zijn n.l. kruisingen tusschen de Beg. Socotrana, de moederplant van de Lorraine, en een knolbegonia. De moederplant wil doorgroeien, doch de vaderplant wil afsterven en als knol overwinteren. Nu ligt het er maar aan, welke eigenschappen in een bepaald soort domineeren.

HEFTY BURKE NEEMT WRAAK

(Slot van bladz. 3)

H EFTY tilde een voet op en stoof als een pantserkruiser bij zware zee op den man af. Maar vóór hij hem had kunnen bereiken, was agent M'Cluire, de beleediging indachtig, die de vreemdeling hem had toegevoegd, tusschen hen in en zei: „Zeg eres, geen vechten hier; maak dat je weg komt”, en duwde Hefty terug. Hefty slaakte een vreeselijken kreet van wraaklust en lang opgekropte woede en daverde voorwaarts; maar vóór hij zijn vroegeren vijand had kunnen bereiken, hadden drie agenten hem om de armen en één been en was zijn stormloop grondig geremd. ☼ „Laat me los!” riep Hefty woedend. „Geef me een eerlijke kans tegen 'm!” ☼ Maar zij wilden hem geen enkele soort kans geven. Zij duwden hem met vaart de steile trap af en terwijl M'Cluire voorop snelde, hielden twee anderen de menigte tegen, die onzeker voorwaarts schoof om ter hulpe te komen. Hefty's eenige gedachte was, dat hij

mr. Carstair's acht-duizend-francs-harnas niet aan moeilijkheden mocht bloot stellen en al wat hij nog wilde, was: ontsnappen. Drie politiemannen liepen met hem de straat op. Zij zeiden te weten, waar hij woonde en dat ze hem alleen maar thuis zouden brengen. Zij zeiden dit uit angst dat de menigte tusschenbeide zou komen, wanneer bleek, dat Hefty naar het dichtstbijzijnde bureau geleid werd. ☼ Hefty wist echter waar hij naar toe ging, zoodra hij den eerstvolgenden hoek omgeslagen was. Er liep nog een heele troep publiek achter hen aan en Stuff M'Govern reed langzaam naast hen op de straat, vol lust om te helpen, maar bang iets te doen, daar Hefty hem gezegd had, niemand te vertellen, wien hij gereden had en dat zijn incognito bewaard moest blijven. ☼ Het bloed stroomde Hefty naar het hoofd als heete grog. Gearresteerd te worden voor niets en dan door dien M'Cluire, en dat edele harnas van den markies de Neuville op te laten sluiten in een smerige cel en het waarschijnlijk te ruïneeren en zijn positie bij Carstairs te verliezen, die hem altijd zoo netjes behandeld had — het was verschrikkelijk! Het mocht

Foto v. d. Gen

BERIJPTE PAARSE DOOVENETEL

niet zijn! Hij keek door het vizier: rechts en links van hem liep een agent met de hand op zijn ijzeren mouw en M'Cluire liep trotsch voorop. Naast hen op straat reed zachtjes M'Govern's taxi. Plotseling wierp Hefty het vizier op. „Stuff!” riep hij. „let op!” ☼ Hij wachtte niet op een antwoord, maar zwaaide zijn twee ijzeren armen achterwaarts en toen weer voorwaarts, waarbij hij tegelijk de beide politieagenten een duw in den nek gaf. Dezen gingen tegen den grond, alsof er een iantaarnpaal boven op hen gevallen was, maar waren in een oogenblik weer overeind. Vóór zij evenwel op de been waren, had Hefty zijn tanden opeengeklemd en met een gorgelend vreugdegeluid zijn ijzeren helm in M'Cluire's rug geramd, zoodat deze hals over kop in een sneeuwhoop vloog. Toen wierp hij zich boven op hem en begroef hem onder driehonderd pond ijzer en vleesch-en-bloed en gaf hem een klap met zijn gepantserde hand en wierp hen toen klodders sneeuw in het gezicht. ☼ „Jij zult me nòg es krijgen, hè?” schreeuwde hij. „Jij zult me nog es in de bajes zetten!” De twee andere agenten trommelden met hun gummistokken op hem los, maar met evenveel succes als op een brandkast en de menigte, die dit zag, deed een aanval in den rug en rolde hen weg in de sneeuw. ☼ „En nu in de taxi, pende handen in geduwd, de achterlamp werd stukgeslagen, zoodat de politie het numm er niet kon zien en trotsch reed Stuff zijn vriend weg. ☼ „Ik geloof, dat ik 't 'm ingepeperd heb”, zei Hefty, toen hij transtond, „maar als die klabakken er ooit achter komen, wie de Zwarte Ridder was, ben ik nog niet gelukkig. Ik geloof ook”, voegde hij er peinzend aan toe, „dat ik die twee prijzen maar moest laten loopen”.